

eF Tema del dia

Conseqüències de la crisi

Pàgines 2 a 5

Perdre el pis i perdre la salut mental

El 70% de les persones que demanen ajuda a Càritas per mantenir la seva vivenda pateixen depressió o ansietat

ROSA MARI SANZ
BARCELONA

Una mala ventilació, humitat, un espai sense llum, una temperatura inadequada, la por de perdre el pis, si no directament el desnonament... Són greuges comuns que pateixen les persones que es dirigeixen a Càritas de Barcelona a la recerca d'ajuda per mantenir el sostre, moltes vegades una infravivenda, i que comporten un deteriorament físic i mental. L'oenagé, amb la col·laboració de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), ho ha constatat amb un informe elaborat entre els usuaris amb problemes de vivenda. Ho ha fet posant-hi xifres, extremadament elevades: el 70% té mala salut mental, davant del 18% de la població de la capital catalana. En el cas dels nens, el percentatge també és demolidor: el 50% dels menors presenten conductes preocupants.

Aquestes dades han portat l'entitat a ampliar el suport psicològic que brinden professionals des de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa en un any en què han tornat a augmentar l'atenció, donant suport a 64.000 persones, sobretot a mares amb menors d'edat i persones més grans de 65 anys. Una xifra a la qual si se sumen les persones que han rebut ajuda des de les paròquies, en forma de lots de menjar o de roba principalment, puja fins a 285.000 ciutadans, el 9% més que l'any passat.

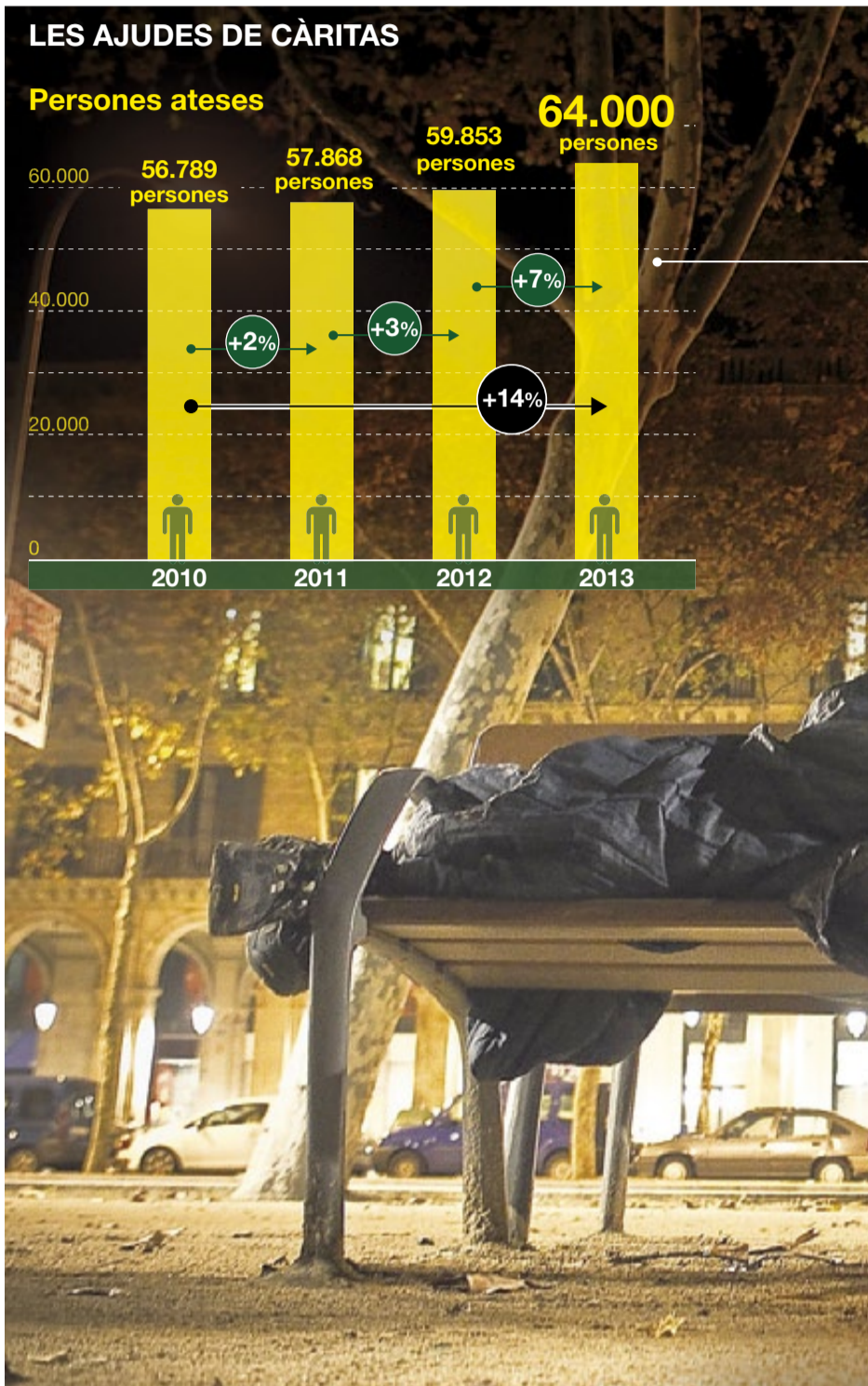
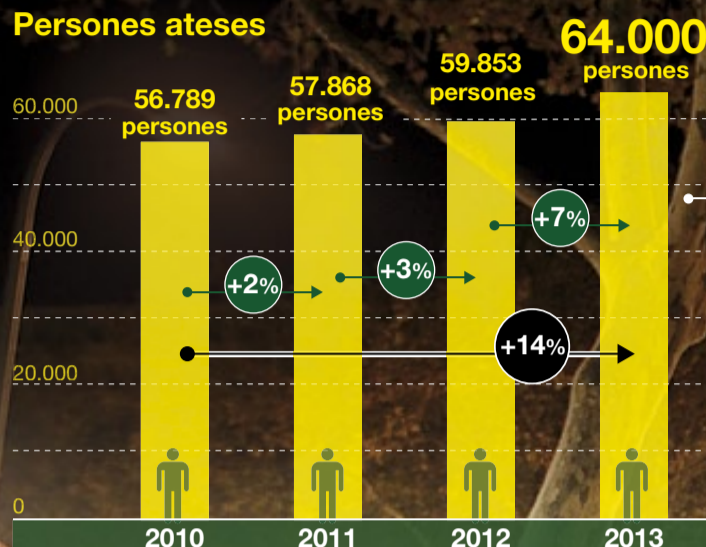
MÉS EXCLUSIÓ // L'augment d'usuaris en els últims anys és continu, encara que el que preocupa més el director de Càritas de Barcelona, Jordi Roglà, no és tant l'extensió de la pobresa, que considera que començarà a anar a menys, com la gravetat dels casos, ja que, va explicar ahir, els pobres cada vegada estan més exclosos, més deteriorats i amb menys oportuni-

tats. I aquest deteriorament, segons va qualificar la responsable d'acció social, Carme Trilla, es pot contextualitzar en una «situació d'epidèmia» a causa de la crisi.

Mals d'esquena, migranyes, depressions i ansietat són les patologies més comunes a les quals es refereixen les persones que atén l'entitat per problemes relacionats amb la vivenda, amb més incidència en les dones. En el cas dels nens, la salut és molt pitjor que la de la mitjana de la ciutat: un de cada cinc no esmorza abans de sortir de casa (en el global això passa en un de cada 10), i un de cada cinc ha patit otitis durant l'últim any (en la població infantil de la ciutat es dona en un de cada 40). I pel que fa a l'equilibri emocional dels nens la meitat han tingut conflictes amb companys, són hiperactius o mostren conductes problemàtiques.

Davant aquest panorama, Roglà va insistir en el pacte d'ocupació que

LES AJUDES DE CÀRITAS

ENTRE TOTS

Solidaritat ciutadana amb els afectats per la crisi

EVA BURNIOL ► PROFESSORA DE PRIMÀRIA

«Ser voluntari no és un acte heroic»

«Ser voluntari no és un acte heroic». Eva Burniol col·labora des del setembre passat com a voluntària al menjador social Reina de la Pau de les Germanes de Teresa de Calcuta, en ple cor de Ciutat Vella (plaça de Sant Agustí, 2). No és principiant en el tema, des de fa anys és voluntària esporàdica en alguns casals d'avis, al Cotolengo, al Terral (un centre d'activitats del Raval)... No, potser no és un acte heroic, però sí que és una opció. L'Eva, per exemple, té el temps en contra seu: és professora de primària i està fent un màster de Dietètica (classes a la tarda; pràctiques al matí). La seva fórmula és dedicar un dissabte cada 15 dies al voluntariat. Aquell dissabte a la nit se cita amb

altres joves voluntaris al carrer de l'Hospital, a prop del menjador social, i es distribueixen en tres o quatre cotxes per repartir pels carrers de Barcelona sopars elaborats prèviament per altres voluntaris. «Hi ha tres rutes, una per Ciutat Vella, una altra per Sants i una altra per la zona de l'estació de França i Paral·lel», explica.

«Només és renunciar a un temps que potser faries servir per seure a mirar la tele per invertir-lo a recolzar i ajudar persones que ho necessiten de debò», explica. Una necessitat en augment, com indica l'informe de Càritas, però que sembla que passi inadvertida. L'Eva no era conscient de la situació en què es troba

►► Eva Burniol, al menjador social Reina de la Pau.

«Quan has vist el que hi ha, t'adones que ens queixem per tot, i en realitat, ho tenim tot»

molta gent fins que ho va veure amb els seus propis ulls en una de les seves sortides nocturnes: una cua infinita a l'estació del Nord i un somriure d'agraïment en cada cara pel menjar que rebien.

«Per descomptat que fa mandra sortir al carrer amb fred i pluja, però és gratificant». L'Eva és conscient

que la seva aportació no soluciona la situació d'aquelles persones, però és una manera de contribuir socialment. Més enllà d'aliments, explica, el que ella reparteix un parell de dissabtes al mes és esperança: «No estem parlant només de pobresa material, és pobresa social. Moltes persones estan soles, necessiten parlar i ser escoltades».

MÉS ENLLÀ DE NADAL // L'Eva és de les que creuen que la part bona d'aquesta crisi és que cada vegada més gent s'ha adonat que «a la vida no només val el que és material». Això explicaria en part l'auge del voluntariat, diu. Per això, aplaudeix les campanyes i accions solidàries per Nadal, malgrat que avisa que «no ens hem de limitar només a aquesta data, s'ha de seguir tot l'any», convida.

La realitat és a fora, al voltant nostre, al carrer. «Només quan ho has vist amb els teus propis ulls t'adones que moltes vegades ens queixem, i en realitat, ho tenim tot», sentència.

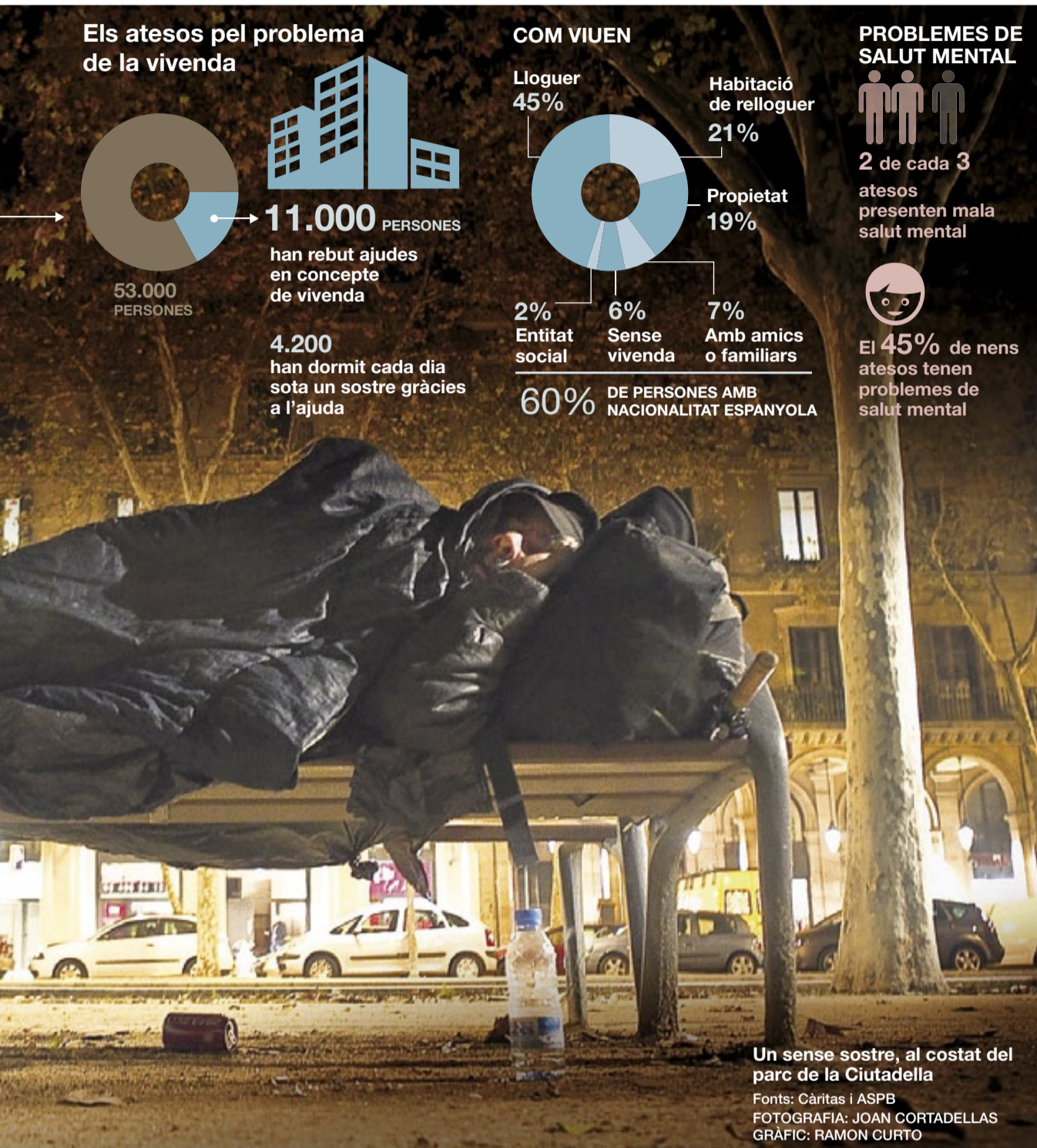
INMA SANTOS HERRERA.

PROJECTES DE L'OENAGÉ

1 Ajuda als nens El programa Paidós atén de manera integral 60 famílies amb menors de 6 anys.

2 Una vivenda digna Les famílies que viuen en pisos de Càritas reben suport fins a la inclusió.

3 Pla per a l'ocupació L'oenagé ajudarà a buscar feina a 2.000 persones en els pròxims dos anys.

les xifres

EL PERFIL I ELS RECURSOS

LA VIVENDA

El 44% de les persones que ha atès Càritas de Barcelona al llarg d'aquest any viuen de lloguer, un percentatge que a la província es redueix al 18%. Només el 19% tenen un pis de propietat i el 21% estan de relloguer. Els professionals de l'entitat vinculada a l'Església catòlica constaten que augmenta el nombre de ciutadans que viuen acollits gratuïtament a casa d'amics o familiars, una nova situació que es va començar a detectar el 2009.

LES PERSONES

La majoria dels atesos són nens (37%) i mares soles amb menors al seu càrrec (18%). Del total de ciutadans als quals ajuda, la meitat són estrangers, un percentatge que amb els anys va baixant i que en el cas del programa de mediació de la vivenda es redueix al 40%.

EL PLA ESTRATÈGIC

Càritas de Barcelona disposa de 294 pisos (1.173 places) gestionats per la Fundació Foment de l'Habitatge Social destinats a pobres, així com de sis centres residencials i 63 vivendes compartides per a estandes temporals. La previsió és arribar a gestionar 569 pisos el 2015, provinents de cessions d'entitats bancàries o de particulars.

reclama des de fa anys entre les forces polítiques, socials i patronals per reduir l'atur i no perdre l'ocupabilitat. Perquè la situació és la que és bàsicament per falta de llocs de treball, i una de les seves manifestacions més cruels és la pèrdua de la vivenda. En aquest punt, Trilla va recordar que Càritas ha augmentat el pressupost destinat al servei de mediació de la vivenda, que va néixer a finals del 2011 amb una partida de mig milió d'euros, i l'ha elevat fins als dos milions.

455 DESNONAMENTS SATURATS // En aquests dos anys, durant els quals aquest programa ha atès el cas de 1.804 famílies, l'entitat ha aconseguit aturar 455 desnonaments renegociant hipoteques amb els bancs o contractes amb els propietaris dels pisos en el cas dels lloguers. Uns 400 casos estan en vies de negociació i els aproximadament 800 restants es van resoldre sense la intervenció final de l'entitat. Trilla també va detallar que s'han aconseguit 101 dacions en pagament, malgrat que la via primera que intenta negociar Càritas és que l'inquilí continuï a la vivenda.

Ajudes per fer front a les hipoteques o els lloguers, promocionar la vivenda social, reforçar el suport psicològic a les famílies pobres i reforçar els circuits de coordinació entre els serveis d'atenció primària, els serveis socials, els de vivenda i els centres de salut mental són les propostes que fa Càritas amb l'objectiu d'esmoreir els efectes d'aquesta crisi. Uns efectes que, d'altra banda, va subratllar Roglà, no haurien estat mai tan devastadors si als anys 90, quan l'economia anava bé, s'hagués treballat a rebaixar les taxes de pobresa i a establir unes bases fermes d'un Estat del benestar que cada vegada ho és menys.

ENVIEU LA VOSTRA HISTÒRIA A EL PERIÓDICO PER CORREU ELECTRÒNIC entretots@elperiodico.com

PER TWITTER @EPentretots A LA WEB entretots.elperiodico.cat

GRISELDA MARTÍN ▶ METGE DE FAMÍLIA

«Hi ha nens que es desmai en de gana»

Griselda Martín tenia un somni que s'ha complert amb matisos. «Em vaig fer metge perquè somiava d'ajudar els nens d'Àfrica, i ara lluito perquè alguns nens en risc d'exclusió de Cornellà no passin gana», explica. Griselda treballa en un ambulatori d'aquesta ciutat del Baix Llobregat. Cada dia veu entrar i sortir de la seva consulta persones amb problemes per tirar endavant (famílies senceres en atur, salaris que no arriben per a les necessitats bàsiques, desnonats...) i no totes passen pels serveis socials. «Hi ha moltes persones a qui els fa vergonya la seva situació i no recorren a ningú», adverteix. Griselda afirma que els ambulatoris, com les escoles i els es-

plais són un gran detector de nens amb problemes d'alimentació. La situació s'ha agreujat durant aquest any i per això, juntament amb una amiga, l'escriptora Margarita Espuña, s'ha embarcat en un projecte que han batejat com a Berenars amb Ànima.

Cada primer diumenge de mes, un grup de voluntaris organitzen en un esplai de la ciutat de Cornellà una activitat o taller infantil i al finalitzar, com a premi, s'entrega a cada nen un premi: un lot que conté llet, un pot de cacau, un paquet de magdalenes i un altre de galetes. «Els nens se'n van amb un somriure i contents perquè s'ho han guanyat amb el seu esforç, no és una almoi-

▶ Griselda Martín, ahir a la seva vivenda de Barcelona.

«Moltes persones no recorren a cap mena d'ajuda perquè tenen vergonya de la seva situació»

na», explica Griselda, que posa de manifest aquesta fórmula d'esforç-recompensa.

La iniciativa es va estrenar el 8 de desembre passat i compta amb el suport d'uns 40 voluntaris («molts d'ells també es troben en uns moments econòmics difícils»), que s'organitzen per fer la recollida d'aliments i col·laborar en tot el que poden. Acaben de començar, però la idea, segons Griselda, consisteix a fer participants del projecte ampes d'escoles, esplais i fins i tot els pediatres dels ambulatoris, perquè ofereixin participar-hi a nens que es troben en risc d'exclusió.

ments i col·laborar en tot el que poden. Acaben de començar, però la idea, segons Griselda, consisteix a fer participants del projecte ampes d'escoles, esplais i fins i tot els pediatres dels ambulatoris, perquè ofereixin participar-hi a nens que es troben en risc d'exclusió.

UNALLIÇÓ CIUTADANA // Griselda sap que aquesta mena d'accions són poca cosa més que un pegat. «És cert que estem fent la feina que li correspondria a l'Administració, però és trist que un nen es desmai de gana a la classe». Encara que per a Griselda, també és una manera de fer-los sortir els colors als polítics i demostrar-los que no saben fer la seva feina. «A mi em faria vergonya», afegeix. Per a aquesta doctora, si es tracta d'ajudar, tot s'hi val. «Si sé que puc fer alguna cosa per algú, la faré». Perquè sí, perquè és el correcte i perquè compensa el temps que hi esmerces, perquè coneixes gent que val la pena conèixer, i perquè d'alguna manera hem d'actuar i denunciar». I.S.H

Conseqüències de la crisi ▶ Altres iniciatives solidàries

Pàgines 2 a 5 <<<

¿I després de la tutela, què?

La Casa de Recés de Ciutat Vella, on viuen 21 noies, reclama més suport per als extutelats ≡ **L'equipament** oferirà places a l'Ajuntament de BCN i a la Generalitat

R. M. S.
BARCELONA

Es necessiten més recursos públics per als joves, especialment per als més fràgils, aquells que després de viure sota la tutela de la Generalitat es veuen abocats al desemparament al fer-se majors d'edat. Ho va reivindicar ahir el secretari de la Congregació de Nostra Senyora de l'Esperança, Jordi Subirà, que gestiona, amb l'Obra Social La Caixa, la Casa de Recés del Barri Gòtic, una residencial temporal per a joves majors d'edat en situació de vulnerabilitat social o econòmica, la majoria, noies extutelades de 18 a 25 anys.

Durant el balanç de la Casa de Recés, un servei que va obrir les portes fa mig any després de portar a terme una reforma integral de l'edifici, un palauet del carrer de Palma de Sant Just, Subirà va assegurar que «la protecció a la infància» és només el principi, ja que es necessiten més recursos per quan els menors tutelats i en situació de desemparament es fan majors d'edat. En aquest sentit, va considerar que hi ha un desequilibri entre els menors i adolescents, sota tutela legal de l'Administració pública, i els joves que no tenen manera de seguir el procés d'inserció sociolaboral.

La Casa de Recés atén de moment 21 joves, tot i que té capacitat per realitzar itineraris persona-

RICARD CUGAT

▶▶ **Acollides** ▶ Quatre noies, a les instal·lacions de la Casa de Recés, ahir, al Barri Gòtic.

litzats a 41. Per això, l'organització del centre té previst reunir-se amb l'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona i amb el Departament de Salut de la Generalitat per oferir un nombre determinat de places.

Durant el temps en què les no-

ies viuen en aquesta residència, uns dos anys, encara que el període varia en funció de les necessitats, les usuàries reben suport professional en els estudis i orientació laboral per afavorir la seva autonomia. El 52% de les noies que atén aquest equipament són de nacio-

nalitat espanyola, seguides d'un 29% de dones marroquines. Les situacions són difícils, ja que set de cada 10 han patit violència masclista, el 95% del col·lectiu s'ha trobat en situacions de desemparament i el 67% té algun grau de discapacitat. ≡

La Creu Roja obre un centre d'entrega de menjar a BCN

EL PERIÓDICO
BARCELONA

Davant el continu augment de les necessitats més bàsiques i amb l'objectiu de millorar i facilitar el repartiment d'aliments i de roba, la Creu Roja de Barcelona va inaugurar ahir a la tarda un nou centre de distribució al carrer de Bou de Sant Pere, a Ciutat Vella. Aquest nou servei està destinat inicialment a persones que ja són usuàries de l'entitat i s'emmarca en el pla de lluita contra la pobresa i l'exclusió social de l'oenagè, per al qual compta amb el suport del consistori barceloní, que derivarà una part dels usuaris a aquest servei.

El local en què està situat el nou servei és propietat de l'entitat humanitària i ha estat reformat pel Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (Cire) amb l'objectiu d'estar adaptat als nous usos socials, unes obres que han comptat amb el suport econòmic de Ferrovial. El projecte solidari compta amb la participació de 10 persones voluntàries, i rebrà donacions de roba i calçat de Mango i Benetton, entre altres marques.

Un de cada quatre usuaris del programa de repartiment d'aliments que porta a terme la Creu Roja de Catalunya, que arriba a més de 163.000 catalans, és un nen, una situació que preocupa l'entitat, que ha convertit els menors en els protagonistes de la majoria de les accions que porta a terme. ≡

ENTRE TOTS

JUAN TORRES DE HARO ▶ DISSENYADOR INDUSTRIAL JUBILAT

«No em puc permetre ser optimista»

Amb motiu de la recent, intensa i participativa campanya del Gran Recapte organitzada a Catalunya per la Fundació Banc dels Aliments, Gloria Tamborero va escriure a la secció Entre Tots per explicar que en uns moments tan complicats fa falta contrarestar la crisi «amb treball, optimisme i bones i efectives idees per tenir un futur més prometedora».

A la seva nota parlava amb orgull de Juan Torres de Haro, el seu marit, que durant un any ha col·laborat en el magatzem de Mercabarna, on es dipositen les caixes amb fruites i verdures donades pels majoristes. Torres, amb 62 anys, és dissenyador industrial jubilat i soci fundador de

l'empresa TCP, especialitzada en accessoris de motos per a les grans marques japoneses.

El matrimoni disfruta d'una vida tranquil·la a la seva residència de Pedralbes, però no vol tancar els ulls davant els greus problemes econòmics que viu la societat. «No em puc permetre ser optimista. Massa diners mal invertits pels polítics. L'altruisme dels ciutadans està salvant situacions desesperants conseqüència dels errors dels governants», argumenta Torres, que no entén que els treballadors d'empreses en crisi s'abaixin els sous i els directius mantinguin els seus privilegis. «Fa falta una neteja profunda».

RICARD CUGAT

▶▶ Juan Torres de Haro, ahir, a casa seva a Pedralbes.

«**L'altruisme** està salvant situacions desesperants propiciades pels errors dels polítics»

Davant d'aquesta situació, aquest any s'ha entregat a la recollida de fruites i verdures que després es reparteixen a entitats socials de les quals depèn la qualitat de vida de moltes famílies. «Vaig optar per ajudar el Banc dels Aliments perquè és apolític i ajuda persones de totes les religions, des de la Germandat de la

Purificació fins a l'Església Adventista del Setè Dia. Qualsevol entitat que ajudi famílies necessitades. N'hi ha algunes que en tenen més de 300 al seu càrrec», explica.

Torres, ara en convalescència pel mal d'esquena causat per carregar caixes, assegura que entre els 15 cooperants que treballen al magatzem regna un ambient excel·lent. «És com una empresa amb horaris i albarans, però tots hi són voluntàriament, fins i tot hi ha joves a l'atur que dediquen el seu temps a això», compara. Mercabarna facilita l'espai amb refrigeració per conservar els excedents del dia i també assumeix el pagament de les factures d'electricitat i d'aigua.

«Hi ha un majorista que cada dia regala 300 quilos de patates. Altres, segons vagi. Hi ha vegades que el magatzem s'omple de mangos, de cireres o de carxofes. Nosaltres anem de parada en parada a recollir les caixes que després vénen a buscar les associacions que col·laboren amb el Banc dels Aliments». CRISTINA SAVALL

Conseqüències de la crisi ▶ L'opinió

Pàgines 2 a 5 <<<

Càritas atén la pobresa més severa i extrema. Aquesta organització rescata la dignitat de les persones que més pateixen la crisi i les recupera com a ciutadans de ple dret. Des de l'any 2010 ha hagut d'atendre el 15% més de persones i famílies. El 37% dels atesos són menors i nens, amb més males condicions de salut i nutrició que la resta. Un de cada cinc no esmorza abans de sortir de casa i no pot ni rendir a l'escola ni tenir les mateixes oportunitats que la resta dels seus companys.

Han passat els mesos i seguim sense un pla integral contra la pobresa infantil per guanyar coordinació

Han passat els mesos i seguim sense un pla integral contra la pobresa infantil que coordini totes les intervencions públiques i privades. És un altre mal exemple que suportem perplexos mentre el Síndic de Greuges denuncia el deteriorament dels drets de la infància i els polítics semblen no saber com pactar un pla coherent.

Només el 19% de les persones ateses per Càritas tenen una vivenda en propietat. La majoria

Anàlisi

Xavier Martínez Celorrio
PROFESSOR DE SOCIOLOGIA (UB)

En realitat es tracta de rescatar la dignitat

ELISENDA PONS

▶ Sortida del menjador social de la plaça de Sant Agustí, a Barcelona.

d'aquestes persones viuen en pisos de lloguer, o relogats en habitacions o acollits de forma gratuïta per familiars. En aquest nou informe de l'organització es recullen les actuacions en matèria de vivenda social i assistencial que permeten a unes 1.500 persones disposar d'una residència digna.

S'ha de recordar que el parc públic de vivendes de lloguer de la Generalitat ronda els 14.000 pisos. Suposa gairebé un 1% del total de pisos de lloguer existents. La mitjana del lloguer social a la Unió Europea és del 18%. Com sempre, estem a anys llum de les polítiques de benestar i de dignitat dels nostres veïns.

La paradoxa més gran és que tot l'esforç de Càritas se sosté gràcies a les donacions voluntàries. L'Església catòlica, en concret, la Conferència Episcopal només finança l'1,8% del pressupost de les 68 Càritas repartides per tot Espanya. Tota la seva xarxa de centres costa 270 milions d'euros, però la cúpula de l'Església només hi aporta cinc milions. En canvi, els bisbes han sortit al rescat per cobrir el forat de la seva cadena de televisió 13TV injectant-hi 25 milions, ni més ni menys. Es tracta d'un canal que difon la ideologia de la caverna, molt allunyat del to compassiu i conciliador del nou papa Francesc.

A Càritas Barcelona, la Conferència Episcopal la finança enca-

ra menys amb només un 0,8% del seu pressupost. Els diferents poders públics la cobreixen amb un altre 12% i les col·lectes dels feligresos recapten al voltant del 15%. El 70% restant es cobreix gràcies a les aportacions i donacions privades. Marcar la casella de l'Església en la declaració d'Hisenda no és ajudar a finançar Càritas com diu el president de la Conferència Episcopal Espanyola, **Antonio María Rouco Varela**. L'ajudem més si marquem la devolució per a fins i projectes socials.

La majoria de persones ateses per Càritas viuen de lloguer, relogades o a casa de la família

Els nostres governs han rescatat els bancs per un valor de 159.000 milions d'euros. Una factura descomunal que es tradueix en la retallada de salaris i drets socials. Tota una devaluació interna que fa augmentar les desigualtats. La pregunta no és quanta desigualtat social pot suportar la nostra democràcia (ja ho va plantejar **Ulrich Beck** el 1986) sinó quanta indignitat estem disposats a suportar com a ciutadans i membres d'una democràcia també devaluada. ≡

Tel. atenció al client: 932 222 722 (de dilluns a divendres de 8 a 14 h)

Després de les paelles, ara toca la paellera Magefesa a la pedra

Després de la gran acollida de les paelles a la pedra Magefesa ampliem dues entregues, la planxa i la paellera, amb les mateixes prestacions. Superfície antiadherent que permet cuinar gairebé sense oli i de més resistència i durada.

ANTIADHERENT PEDRA
MÉS RESISTÈNCIA I MÉS DURADA

- Acer vitrificat
- Antiadherent reforçat bicapa
- Alta resistència a les ratllades (inclosa inducció)
- Eficiència energètica
- Fàcil neteja i aptes per a rentavaixel·la
- 2 mides noves: planxa 28 cm i paellera 30 cm

el cap de setmana per només **12,95€** sense cartilla

~~PVP: 29,95€~~
Paellera 30 cm

Liures de PFOA

Vitrinor Fabricades a Cantàbria

Per a gent compromesa